

ОПШТИНА ЛАПОВО

**СТРАТЕГИЈА ЗА МЛАДЕ ОПШТИНЕ ЛАПОВО
2024-2029**

Стратегија за младе општине Лапово 2024-2029

САДРЖАЈ

ОПШТИ ПОДАЦИ	4
УВОД	6
1.ЗАКОН О МЛАДИМА	7
2. НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЈА ЗА МЛАДЕ	8
3. ЛОКАЛНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ/ОРГАНИЗАЦИЈЕ КОЈЕ СЕ БАВЕ МЛАДИМА	9
4. КАНЦЕЛАРИЈЕ ЗА МЛАДЕ - ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	11
5.МЕЂУСЕКТОРСКА САРАДЊА	12
6. СТАНОВНИШТВО ОПШТИНЕ ЛАПОВО.....	13
6.1. Демографски подаци	13
6.2.Образовни систем	15
6.3. Социјална заштита	16
6.4.Запосленост	17
6.5.Незапосленост	17
7.МЛАДИ У ЛАПОВУ	18
8. СВОТ АНАЛИЗА	19
9. ВИЗИЈА И МИСИЈА	19
10. ПРИНЦИПИ И ВРЕДНОСТИ	20
11.ЗАПОШЉАВАЊЕ И ЗАПОШЉИВОСТ МЛАДИХ.....	21
12.ИНФОРМИСАЊЕ МЛАДИХ.....	22
13.ОБРАЗОВАЊЕ.....	23
14.КУЛТУРА И СЛОБОДНО ВРЕМЕ.....	23
15.ЗДРАВЉЕ И СПОРТ	24
16.БЕЗБЕДНОСТ МЛАДИХ	25
17.УКЉУЧИВАЊЕ МЛАДИХ ИЗ ОСЕТЉИВИХ ГРУПА	25
18.ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ	25
19.АКТИВИЗАМ, ВОЛОНТИРАЊЕ И МОБИЛНОСТ МЛАДИХ.....	26
20.АНАЛИЗА ПОТРЕБА МЛАДИХ У ОПШТИНИ	27
20.1.Потребе средњошколаца	27
20.2.Студенти, запослени и незапослени	28
21.СТАВОВИ НЕВЛАДИНОГ СЕКТОРА	29
22. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА,МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА	30
23.АКЦИОНИ ПЛАН ЗА МЛАДЕ 2024-2029.....	32
23.1. Запошљавање младих	34

Стратегија за младе општине Лапово 2024-2029

23.2. образовање	38
23.3. Информисање	40
23.4. Култура и слободно време	42
23.5. Здравље и спорт	46
23.6. Безбедност младих	48
23.7. Укључивање младих из осетљивих група	50
23.8. Заштита животне средине и одрживи развој	52
23.9. Активизам, волонтерство и мобилност младих	54
23.10. Међусекторска сарадња	56

ОПШТИ ПОДАЦИ

Општина Лапово налази се у централном делу Републике Србије, у северозападном делу Шумадијског округа коме административно припада. Са укупном површином од 5.522 ха, чини 2,3% укупне површине Шумадијског округа, представљајући, по величини, његову најмању општину. Целокупна дужина границе општине износи 40 км. Сама општина окружена је са јужне стране општином Баточина, источне, општином Свилајнац, северне, општином Велика Плана, док се са западне стране граничи са општином Рача. У састав општине Лапово улазе свега два насеља: варошица Лапово и истоимено село.

Прецизније, општина Лапово се налази између 44°08'45" и 44°13'30" северне географске ширине и 21°01'20" и 21°09'30" источне географске дужине (по Гриничу). Удаљена је од Београда 106 км, од Крагујевца 31 км, док је удаљеност од Ниша 129 км.

На територији општине Лапово, по последњем званичном попису, спроведеном 2019. године живи 7095. становника или 2,6% целокупне популације Шумадијског округа. И по овом параметру (броју становника), чини најмању општину поменутог округа.

Просечна густина насељености износи 129 становника по км² - после града Крагујевца највећа је у Шумадијском округу.

Општина Лапово се налази на 107м надморске висине и лежи у средишњем делу тока Велике Мораве, између њених притока, река Раче и Лепенице, на прелазу алувијалне равни ове реке у ниско побрђе крајњих изданака планине Рудник.

Стратегија за младе општине Лапово 2024-2029

Општина:	Лапово
Адреса:	Његошева 18, 34220 Лапово, Република Србија
Број телефона - централа:	+381 34 853 159
Број факса - централа:	+381 34 853 105
ПИБ:	101888526
Матични број:	7713754
Е-mail:	office@lapovo.rs
Интернет адреса:	www.lapovo.rs
Врста документа:	Стратегија за младе општине Лапово 2024-2029
Површина општине:	55 km ²
Становништво:	7143
Регистарска ознака:	КГ
Регион:	Шумадија и западна Србија
Округ:	Шумадија

УВОД

Национална стратегија за младе дефинисала је смернице, принципе и вредности. Свесни да без институционалног оквира нема доказа о системском бављењу младима као ни континуиране бриге о проблемима, интересовањима и потребама младих.

Како су млади најважнији ресурс општине Лапово, наша је обавеза, али и задовољство да наставимо да им пружамо сву неопходну институционалну, програмску и финансијску подршку.

Подршка младима не представља само тренутно побољшање живота младих, већ представља улагање у будућност младих, будућност нашег места и наше државе.

Општина Лапово ће кроз усвајање стратегије за младе наставити да пружа подршку и ствара услове за даљи рад и унапређење положаја младих.

Локална стратегија за младе општине Лапово је документ који дефинише:

- Законске оквире
- Институције
- Пресек тренутног стања положаја младих у Лапову и анализу проблема са којима се најчешће млади срећу
- Формулисање мера за решавање дефинисаних проблема младих људи
- Дефинисање вредности, принципа, приоритета и циљева за младе.

1.ЗАКОН О МЛАДИМА

Овим законом уређују се мере и активности које предузимају Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, а које имају за циљ унапређивање друштвеног положаја младих и стварање услова за остваривање потреба и интереса младих у свим областима које су од интереса за младе.

Циљ закона је стварање услова за подршку младима у организовању, друштвеном деловању, развоју и остваривању потенцијала на личну и друштвену добробит.

Поједини изрази у овом закону имају следеће значење:

- 1) омладина или млади су лица од навршених 15 година до навршених 30 година живота;
- 2) субјекти омладинске политике су: Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе као носиоци омладинске политике, установе, удружења која спроводе омладинске активности и други субјекти који учествују у спровођењу омладинске политике;
- 3) омладинске активности представљају различите активности у областима омладинског сектора које спроводе млади или субјекти омладинске политике и које су усмерене ка унапређивању положаја младих и њиховом оснаживању за активно учешће у друштву на личну и друштвену добробит;
- 4) омладински рад представља онај део омладинских активности које се организују са младима и за младе, заснивају на неформалном образовању, одвијају у оквиру слободног времена младих и предузимају ради унапређивања услова за лични и друштвени развој младих у складу с њиховим потребама и могућностима и уз њихово добровољно учешће;
- 5) неформално образовање младих јесте скуп организованих и младима прилагођених образовних активности које нису предвиђене системом формалног образовања, заснованих на потребама и интересовањима младих, принципима добровољног и активног учешћа младих у процесу учења и промоцији демократских вредности, кроз које млади стичу компетенције неопходне за развој личних потенцијала, активно учешће у друштву и бољу запошљивост.

Начело подршке младима

Сви, а посебно субјекти омладинске политике, у оквиру својих послова и делокруга подржавају друштвено оснаживање младих на начин утврђен законом, Стратегијом и другим инструментима омладинске политике.

Начело једнакости и забране дискриминације

Сви млади су једнаки. Забрањено је свако прављење разлике или неједнако поступање према младима, посредно или непосредно, по било ком основу, а нарочито по основу расе, пола, националне припадности, верског убеђења, језика, друштвеног порекла, имовног стања, чланства у политичким, синдикалним и другим организацијама,

Стратегија за младе општине Лапово 2024-2029

психичког или физичког инвалидитета, здравственог стања, физичког изгледа, сексуалне оријентације, родног идентитета и другог стварног, односно претпостављеног личног својства.

Начело једнаких шанси

Млади имају право на једнаке шансе и учешће у свим областима друштвеног живота у складу са сопственим избором и способностима.

Начело јачања свести о значају младих и њиховој друштвеној улози

Сви, а посебно субјекти омладинске политике, подстичу и подржавају јачање свести о значају младих и друштвене улоге младих кроз реализацију омладинске политике, друштвено оснаживање у циљу остваривања добробити младих, промоцију и заштиту њихових интереса, потреба и могућности за активно учешће у друштву.

Начело активног учешћа младих

Сви, а посебно субјекти омладинске политике, обезбеђују подстицајно окружење и дају активну подршку у реализацији омладинских активности младих, предузимању иницијативе и њиховом смисленом укључивању у процесе доношења и спровођења одлука које доприносе личном и друштвеном развоју, а на основу пуне обавештености младих.

Начело одговорности и солидарности младих

Млади треба да активно доприносе изградњи и неговању друштвених вредности и развоју своје заједнице, нарочито путем различитих облика волонтерских активности и да изражавају међугенерациску солидарност и активно раде на стварању услова за једнако и пуно учешће у свим аспектима друштвеног живота младих особа са инвалидитетом, припадника националних мањина и свих других лица и друштвених група које могу бити у ризику од дискриминације, односно дискриминаторног поступања.

2. НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЈА ЗА МЛАДЕ

Република Србија препознаје младе и њихову посебну и важну улогу у друштву. Млади су садашњост и будућност друштва, ресурс иновација и покретачка снага развоја друштва. Због тога је неопходно континуирано и систематско улагање у развој младих и успостављање партнерског односа младих и државе како би се повећало активно учешће у друштву, подстакла друштвена интеграција и обезбедила укљученост младих у развој омладинске политике.

Национална стратегија за младе (у даљем тексту: НСМ) утврђује основне принципе деловања, правце деловања и очекиване резултате деловања свих субјеката омладинске политике (у даљем тексту: СОП) ка унапређењу друштвеног положаја младих и стварању услова за остваривање права и интереса младих у свим областима. НСМ се заснива на стратешком опредељењу државе да ради са младима и за младе, и полазећи од циља постављеног у Закону о младима (у даљем тексту: ЗОМ), тежи обезбеђивању услова који ће омогућити младима да у потпуности достигну своје потенцијале,

активно учествују у друштву, доприносећи не само сопственом развоју, већ и развоју друштва.

НСМ представља кључни механизам остваривања, координације и унапређења омладинске политике којим се ствара подржавајућа средина у којој се иницијативе младих подстичу и уважавају. Сви СОП треба да стварају услове и подржавају оснаживање младих за укључивање у друштво у складу са сопственим избором и способностима. Све секторске политике треба да препознају младе и њихове потребе и потенцијале, да им омогуће учешће у доношењу стратешких одлука, спровођењу, надзору и евалуацији. НСМ је „гаранција омладини” од државе, али и „гаранција држави” од омладине, да ће заједнички деловати на реализацији циљева, поштујући договорена начела и негујући партнерски однос. НСМ представља водич у раду за младе и са младима за све СОП и платформа је за деловање на локалном, покрајинском, националном и међународном нивоу.

Стратегија је документ који, на предлог Министарства, доноси Влада, којим се уређује нарочито: активно учешће младих у друштвеном животу, обезбеђивање остваривања права младих на једнаке шансе, информисање младих, подстицање и вредновање толеранције, демократије, изузетних постигнућа младих, подстицање и развијање формалног и неформалног образовања, подстицање и стимулисање запошљавања и samozapoшљавања младих и омладинског предузетништва, унапређивање безбедности младих, одрживог развоја и здраве животне средине, очување и унапређивање здравља младих и друге активности и области од значаја за младе.

У припреми и реализацији Стратегије учествују млади, Министарство, министарства надлежна за посебне области у омладинском сектору и сви други субјекти омладинске политике. Министарство усмерава и прати спровођење Стратегије на локалном нивоу. Субјекти омладинске политике делују у складу с принципима Стратегије.

3. ЛОКАЛНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ/ОРГАНИЗАЦИЈЕ КОЈЕ СЕ БАВЕ МЛАДИМА

Општина Лапово има успостављену мрежу јавних институција и организација које се баве питањима младих. Саме институције и организације имају добру међусобну сарадњу што доприноси успешном и квалитетном раду.

Центар за социјални рад – основна установа социјалне заштите која врши јавна овлашћења у области социјалне заштите и породично-правне заштите на нашој територији. Центар се бави осетљивим и угроженим групама међу којима су пре свега деца и млади.

У оквиру службе за децу и младе ради се на :

- Заштити деце и омладине из породица са поремећеним породичним односима
- Заштити деце и омладине без родитељског старања,
- Заштити деце и омладине у сукобу са законом,
- Заштити деце и омладине од злостављања и занемаривања
- Заштити деце и омладине ометене у психо-физичком развоју

Стратегија за младе општине Лапово 2024-2029

Програми које Центар спроводи су:

- програми индивидуалног рада са младима,
- подршка деци и младима без родитељског старања кроз примењене облике заштите и при осамостаљивању,
- програми саветодавног рада са децом, младима и родитељима,
- превентивне програме намењене деци и младима.

Центар у сарадњи са хуманитарним организацијама и локалном самоуправом спроводи акције за децу и младе на хранитељству и под старатељском заштитом.

Центар за социјални рад има уску сарадњу са институцијама које се баве децом и младима (образовне, здравствене...), хуманитарним организацијама и удружењима особа са хендикепом.

При Центру за социјални рад већ неколико година функционише СОС телефон за пријаву насиља и пружање психосоцијалне подршке. Настојање је да рад СОС телефона који је до сада био пројектна активност прерасте у услугу подржану од стране локалне самоуправе.

Дом Здравља - Педијатар је свакодневно на располагању адолесцентима, а гинеколог два пута недељно, психолог једном недељно. У саветовалишту се обавља индивидуално саветовање, тренинзи и предавања за групе младих у циљу превенције ризичних понашања. Саветовалиште има тим младих који су вршњачки едукатори. Тренинзи су организовани у сарадњи са школама. Поред тренинга, заједно са тимом вршњачких едукатора се обављау јавне акције на промоцији здравља и промоције саветовалишта за младе.

Основна школа „Светозар Марковић“ - Данас ову школу похађа око 650 ученика од првог до осмог разреда у тридесет одељења у централној школи и два одељка.

Средња школа Лапово - Делатности за које је школа верификована: Економија, право, администрација; Остала делатност личних услуга; Туризам, трговина, угоститељство; Саобраћај. Наставу у школи изводи 22 наставника. 176 ученика ове школске године похађа наставу у 7 одељења.

Национална служба за запошљавање – Ова институција бави се запошљавањем, преквалификацијом и доквалификацијом незапослених лица на територији општине.

Полицијска управа - у складу са планом и програмом Министарства унутрашњих послова Републике Србије посебан акценат и значајно место у свом раду даје превенцији криминала и негативних понашања код младих. Предузима низ превентивних активности у циљу побољшања свеукупне безбедности младих како у школама, тако и ван њих. У том циљу Полицијска управа по моделу јавних трибина, округлих столова, радионица врши едукативна предавања у основним и средњим школама. Активно учествује у мултидисциплинарним тимовима који се баве проблемима младих на нивоу локалне самоуправе и тако пружа свој допринос у напорима локалне заједнице да се побољша квалитет живота младих у Лапову.

4. КАНЦЕЛАРИЈЕ ЗА МЛАДЕ - ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ

Канцеларија за младе представља организациону јединицу локалне самоуправе, у којој су утврђене процедуре и системи којим ће се креирати и/или спроводити локална политика за младе. Њена улога је да обезбеди окружење које омогућава младима да се развију у онакве одрасле особе какве су потребне друштву да би напредовале у будућности.

Главни циљ њеног формирања је стварање услова у локалним срединама за квалитетнији живот младих људи и њихово активно учешће у савременим токовима развоја друштва.

Сва питања која утичу на живот младих представљају предмет активности канцеларије док избор конкретних тема зависи од приоритета и потреба младих на локалном нивоу. Најчешће, оне подржавају и промовишу стваралаштво младих, пружају услове и подршку за самоорганизовање младих и активно учешће у креирању и спровођењу културних политика на локалном нивоу, повећању доступности културних, едукативних и спортских садржаја, организују вршњачке едукације о превенцији насиља и болести зависности, заштити животне средине и одрживом развоју и друго.

Разни пројекти односе се на оснаживање људског капитала, развој омладинског предузетништва, запошљавање младих и управљања миграцијама.

Бројним партнери, истичући Министарство омладине и спорта Републике Србије помажу локалним координаторима путем различитих тренинга и обука, пружају им стручно-техничку потпору и редовно информише о актуелностима у области омладинске политике.

Циљеви:

- Реализација и мониторинг локалне стратегије за младе
- Успостављање сарадње са Министарством омладине и спорта Републике Србије
- Успостављање сарадње са међународним организацијама
- Успостављање међусобне сарадње НВО посредством Канцеларије за младе
- Изграђивање односа и сарадње са локалним организацијама и иницијативама младих
- Промовисање волонтеризма међу младима
- Успостављање сарадње са Ученичким парламентима и студентским асоцијацијама
- Израда планова и координација активности са циљем да се побољша положај младих
- Организовање друштвеног живота младих
- Едукација и неформално образовање младих

Задаци:

- Мониторинг процеса имплементације локалне стратегије за младе општине
- Осигурање успешне комуникације свих релевантних и одговорних субјеката за развој младих на локалном, регионалном и националном нивоу
- Пружање подршке омладинским организацијама и иницијативама младих
- Изналажење нових могућности финансирања програма за младе у општини
- Омогућити младима разноврсне моделе неформалног образовања (путем радионица, семинара и сл.)
- Организовање разних културних и спортских манифестација
- Пружање помоћи особама са инвалидитетом
- Заштита и промоција основних вредности живота младих
- Помоћ младима у њиховој професионалној оријентацији
- Едукација младих о уставом загарантованим слободама и правима
- Сагледавање проблема младих свих националности и етничке припадности, као и њихово решавање
- Побољшање стандарда младих и њиховог јавног, културног и спортског живота
- Организовање слободног времена младих
- Едукација младих о вредностима културне баштине и одрживом развоју локалне Заједнице

5. МЕЂУСЕКТОРСКА САРАДЊА

Подршка младима на свим нивоима власти у њиховом пуном друштвеном и социоекономском развоју је задатак свих субјеката омладинске политике и не може бити обавеза само једне особе или институције или организације. Синхронизованим радом, међусобним обавештавањем, комуникацијом, сарадњом и планирањем можемо очекивати позитивне резултате у домену подршке младима. Сама природа институционалне бриге о младима упућује на интерсекторски рад и ослањање више сектора на заједнички циљ.

Кроз међусекторску сарадњу се ствара могућност за размену искустава и унапређење заједничких сегмената рада између различитих субјеката на локалном нивоу.

Заједничким радом институција и организација које директно или индиректно раде са младима и за младе се усмерено даје јача подршка за развој младих. Кроз међусекторску сарадњу се подиже ниво информисања о активностима како код младих тако и на нивоу сарадње субјеката омладинске политике.

Предуслов за успешну омладинску политику и пуну подршку младима подразумева заједничко ангажовање свих субјеката омладинске политике а самим тим и поделу ризика, средстава, ресурса а као коначну корист овакав рад доноси боље стање младих у локалној заједници.

Радна група је дефинисала неколико активности у циљу покретања и одржавања међусекторске сарадње а у складу са спроведеним истраживањем и трендовима у развоју институционалне омладинске политике у земљи.

6. СТАНОВНИШТВО ОПШТИНЕ ЛАПОВО

6.1. Демографски подаци

Након увида у податке из публикације Општине и региони Републике Србије, Републичког завода за статистику, који се односе на период од 2012. до 2019. године, може се констатовати да је углавном приметан пад броја становника општине Лапово. Последњи званични попис из 2019. године, сведочи да је општина Лапово бројала 7095 становника, што је за 4,69% мање у односу на попис спроведен 2002. године, када је имала 8228 становника.

Табела број 1. Преглед броја становника општине Лапово у периоду од 2012. - 2019. године (процена)

Година	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ЛАПОВО	7550	7466	7390	7307	7210	7095

Извор: Републичког завода за статистику

Према проценама Републичког завода за статистику у периоду од 2012. до 2019. године бележи се константан пад становника. Општина Лапово спада у групу малих општина те је уочљива миграција становништва ка већим привредним центрима, пре свега оним у окружењу. На овакав демографски баланс утицала је и природна депопулација као друга, битна компонента демографског процеса.

Структура становништва општине Лапово према старости формирана је директним дејством фертилитета, односно наталитета, а процес старења је, у највећој мери, условљен секуларним падом наталитета. На структуру становништва према старости утицали су смртност у мањој, односно миграције млађег становништва, у знатно већој мери. Према подацима из пописа становништва спроведеног 2011. године, највећи број становника је старости између 55. и 59. година (695), односно 8,87% укупне популације општине. Видљиво је варирање броја становника до 20. године старости.

Посматрајући полну структуру становника (према подацима прузетим из пет пописа), може се уочити већа бројност женске популације сваке пописне године. Према последњем попису из 2011. године, женска популација је за 4,31% бројнија у односу на мушку, док је осталих година, доминација, изражена у процентима, мања, осим 2011. године, када је износила 6,4%.

Стратегија за младе општине Лапово 2024-2029

Табела број 2. Основни континенти становништва у 2019. години

Територија	Укупно становништво		Основни старосни континенти становништва										Очекиван о трајање живота живорођене деце од 2013-2015	
			Радни 15-64		Пунолетни 18 и више		Предшколск и 0-6		Школо – обавезни 7-14		Фертилни 15-49			
	Прос. старост	Индекс старења	број	%	број	%	број	%	број	%	број	%	М	Ж
ЛАПОВО	45,21	185,5	4655	65,6	6058	85,4	323	4,6	517	7,3	1462	20,6	72,4	78,1
Лапово РАНИЈЕ	44,27	159,6	5026	67,32	6309	84,5	366	4,9	556	7,45	1596	21,38	75,04	77,28

Извор: Републички завод за статистику

Табела број 3. Витални догађаји у општини Лапово

Година	Живорођени		Умрли		Природни прираштај		Бракиви	
	број	на 1000 становника	број	на 1000 становника	број	на 1000 становника	закључени	разведени
2014.	59	5,6	133	17,6	-74	-12,1	29	3
2015.	54	7,2	111	14,9	-57	-7,7	33	4
2016.	43	5,8	117	15,8	-74	-10,0	23	2
2017.	49	6,7	110	15,1	-61	-8,3	31	1
2018.	48	6,7	139	19,3	-91	-12,6	28	3
2019.	50	7,0	132	18,6	-82	-11,6	39	8

Извор: Републички завод за статистику

Године 2019. бележи се благи пораст броја живорођених, смањен број умрлих и благи пораст природног прираштаја у односу на податке из претходне године

Након увида у податке из публикације Општине и региони Републике Србије, Републичког завода за статистику, који се односе на период од 2007. до 2015. године, може се констатовати да је углавном приметан пад броја становника општине Лапово. Последњи званични попис из 2011. године, сведочи да је општина Лапово бројала 7842 становника, што је за 4,69% мање у односу на попис спроведен 2002. године, када је имала 8228 становника. Према проценама Републичког завода за статистику у периоду од 2011. до 2015. године бележи се константан пад становника. Општина Лапово спада у групу малих општина те је уочљива миграција становништва ка већим привредним центрима, пре свега оним у окружењу. На овакав демографски баланс утицала је и природна депопулација као друга, битна компонента демографског процеса.

Структура становништва општине Лапово према старости формирана је директним дејством фертилитета, односно наталитета, а процес старења је, у највећој мери,

Стратегија за младе општине Лапово 2024-2029

условљен секуларним падом наталитета. На структуру становништва према старости утицали су смртност у мањој, односно миграције млађег становништва, у знатно већој мери.

Према подацима из пописа становништва спроведеног 2011. године, највећи број становника је старости између 55. и 59. година (695), односно 8,87% укупне популације општине. Видљиво је варирање броја становника до 20. године старости.

На основу података преузетих из пописа становништва спроведеног 2011. године, да се уочити доминација урбаног у односу на рурално становништво општине Лапово. Урбано становништво живи у вароши Лапово и чини 94 % укупне популације општине, док у селу Лапово живи 470 становника – 6 %. Сеоску средину прати депопулација услед престанка биолошког обнављања, али и миграција становништва према урбаним и подручјима атрактивнијим за живот и рад. Густина насељености општине је 149,6 ст/км².

6.2.Образовни систем

Образовни систем је у надлежности Републике Србије, односно ресорног министарства, а један део послова у надлежности локалне самоуправе. Образовни систем у Србији састоји се од предуниверзитетског образовања (рани развој и предшколско васпитање и образовање, основношколско и средњошколско) и универзитетског образовања (струковне студије – више и високе струковне школе, академске студије – факултети, мастер и докторске студије).

Образовање у Општини Лапово има дугу традицију и обавља се у три установе: ПУ „Наша младост“, ОШ „Светозар Марковић“ и Средња школа.

Табела број 4. Преглед установа за предшколско образовање

Назив институције	Локација	Број васпитача	Број деце корисника		
			До 5 часова	9-11 часова	Преко 11 часова
Установа за децу предшколског узраста „Наша младост“ Лапово	Михајла Пупина бр.2, 34220 Лапово	12 васпитача, 4 медицинске сестре-васпитачи	19	191	

Извор: Локална самоуправа

Табела број 5. Преглед основних школа

Назив школе	Локација	Број наставника	Број ученика	Број ученика по разредима							
				I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
ОШ "Светозар Марковић"	Косовских јунака 10, Лапово	32	364	34	32	34	40	64	43	52	65
ОШ "Светозар Марковић"	Карађорђева 139, Лапово	4	35	8	6	10	11				
ОШ "Светозар Марковић"	Солунска 113, Лапово	3	37	11	9	16	1				
СВЕГА		39	436	53	47	60	52	64	43	52	65

Табела број 6. Преглед средњих школа

Назив школе	Локација	Број наставника	Број ученика	Број ученика по смеровима/разредима				
				смер	I	II	III	IV
Средња школа	Светозара Марковића 43, Лапово	24	170	Царински техничар	28	28	30	30
				Кувар и конобар	16	16		
				Женски фризер			22	

6.3. Социјална заштита

Примарна делатност Центра за социјални рад "Шумадија" базира се на друштвеној и законској обавези у пружању одговарајућих облика, мера и услуга социјалне заштите, лицима у стању социјалне потребе. Непосредна заштита корисника обавља се уз примену начела и метода комплексног социјалног рада.

Општина Лапово права из области социјалне заштите дефинисала је посебним правним актом односно Одлуком о социјалној заштити општине Лапово, која се са Изменама и допунама примењује од 2014 године и представља једну од основа рада Центра за социјални рад на локалном нивоу.

Табела број 7. Преглед установа социјалне заштите

Установа	Пројектован капацитет	Тренутно збрињава	Запослени			
			Помоћни радник	Стручни радници	Административни радник	остали
Центар за социјални рад "Шумадија" – Баточина За општине Баточина Рача и Лапово, одељење у Лапову	Две канцеларије	Територију општина Баточина, Рача и Лапово	1 хигијен ичар	Педагог 1	2 лица са ССС и 2 лица такође са ССС (рачуноводство)	Директор 1
				Правник 1		Социјални радник 2
				Психолог 1		-

Извор: Локална самоуправа

Број корисника услуга социјалне заштите се повећава из године у годину, број корисника новчане социјалне помоћи је све већи, у порасту су и малолетничка деликвенција, насиље у породици, разводи бракова, раскид ванбрачних заједница и повера малолетне деце, поремећени породични односи, као и потребе тајног смештаја у установе социјалне заштите и отварање нових објеката за смештај.

Агенција Нивеус тим - Агенција за пружање услуга социјалне заштите основана је 2016. године у Горњем Милановцу, поседује решење о испуњености услова за пружање услуге Помоћ у кући одраслим и старим лицима и решење о испуњености услова и стандарда за пружање услуге Лични пратилац детета од Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. Агенција остварује одличну сарадњу са свим институцијама и установама на територијама где реализујемо услугу у циљу

Стратегија за младе општине Лапово 2024-2029

пружања најадекватније подршке корисницима. Тим који броји преко 300 запослених у преко 30 локалних заједница и професионалности пружа услугу Помоћ у кући и Лични пратилац детета за преко 1500 корисника, а на основу закључених уговора са Општинским/Градским управама. Сви запослени поседују лиценце и акредитоване обуке надлежних институција како би на најадекватнији начин обављали послове за које су и ангажовани. У циљу развоја компетенција, Агенција Нивеус тим реализује акредитоване обуке “Основног програма обуке за геронтодомаћице у пружању услуге Помоћ у кући“ и „Програм обуке за Личног пратиоца детета“.

6.4. Запосленост

На крају 2019. године, општина Лапово је имала 2080 регистрованих запослених особа, што је, у односу на 2015. годину, представљало увећање за 24,4%, у односу на почетак посматраног периода.

Када су у питању сектори, највећа запосленост евидентирана је у прерађивачкој индустрији, саобраћају и складиштењу, трговини на велико и мало.

Табела број 8. Просечне зараде без пореза и доприноса, по запосленом општини пребивалишта запослених у РДС

2015. година	2016. година	2017. година	2018. година	2019. година
37799	37781	39149	40392	43868

6.5. Незапосленост

Статистички подаци говоре да се у периоду од 2010. број незапослених лица општине Лапово увећавао, закључно са 2014. годином када је забележен највећи број незапослених на евиденцији Националне службе за запошљавање. У периоду од 2014. до августа 2021. године долази до спорадичног опадања броја незапослених лица.

Извор: Национална служба за запошљавање

Према подацима Националне службе за запошљавање укупан број незапослених лица на крају 2020. године је 812 лица. Од укупног броја незапослених, 52,6% су жене.

7.МЛАДИ У ЛАПОВУ

Младост у себи носи идеју напретка, оптимизма и веру добру будућност. То је посебно животно раздобље у којем се, поред биолошког и психолошког сазревања, одвија и процес укључивања појединца у друштвену заједницу. Овај процес траје док се не достигне одговарајући степен социјалне аутономије, одговорности и самосталности, мада свака од поменутих карактеристика подлеже индивидуалним мерилима.

Прецизно одређење узрасне границе младости представља својеврстан проблем. Најједноставнији начин дефинисања појма младих је на основу узрасне категорије, како је учињено и у случају Републике Србије. Према важећем Закону о младима Републике Србије, младе, односно омладину чине све особе од 15 до навршених 30 година. У различитим земљама ова дефиниција се може разликовати. У Националној стратегији за младе под појмом „млади” подразумева се фаза живота између детињства и одраслог доба. Младе можемо дефинисати као категорију прожету кроз све сегменте друштва без прецизне одреднице у годинама.

Млади у Лапову се суочавају са разноврсним изазовима у свакодневном животу и у томе се не разликују од својих вршњака из других градова и општина Републике Србије. Потребно је ипак нагласити неколико групних елемената који су специфични за општину а који произилазе из истраживања спроведеног током израде стратегије за младе.

Највећи број младих кроз истраживање наглашава проблем запошљавања младих у општини и дугу транзицију након завршетка школовања до проналаска запослења што је уједно и највећи изазов у осталим локалним самоуправама широм земље.

Код младих се препознаје позитиван став према предузетништву и покретању сопственог бизниса, међутим, недостаје им вештина, знања и подршке како би самостално кренули у посао. Своју општину оцењују као место које се по питању квалитета живота младих не разликује превише од других општина у окружењу.

У највећем броју млади у Лапову дају позитивну евалуацију школе односно њену доступност и квалитет образовања. Велики број младих је посвећен спорту, професионално или рекреативно. Млади у Лапову су истакнутог солидарног и хуманитарног духа који испољавају на различите начине.

Млади су заинтересовани за организовани волонтерски рад, покретање сопствених радионица у просторима за младе али се истиче недовољна информисаност и недостатак подршке.

Велики део наглашених потреба младих у Лапову је могуће употпунити координисаним радом субјеката омладинске политике који се директно или индиректно баве младима.

8. СВОТ АНАЛИЗА

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Основна школа и једна средња школа • Смерови у средњој школи одговарају потребама тржишта рада • Канцеларија за младе • Савет за безбедност општине • Центар за социјални рад • Дом здравља • Национална служба за запошљавање • Објекти у којима се могу спроводити активности за младе • Близина центара за образовање (Крагујевац) • Постојање личних контаката • Постојање интернет и ФБ странице за младе • Ученички парламент 	<ul style="list-style-type: none"> • Пораст асоцијалних облика понашања • Непостојање умреженог (партнерског) рада институција • Недовољан број програма за младе • Касно осамостаљивање младих • Немотивисаност младих • Недостатак комуникације међу младима • Недостатак организованог и квалитетног слободног времена • Неадекватна техничка и просторна опремљеност библиотека • Неинформисаност и незаинтересованост младих о развоју каријере • Непостојање уније/савеза студената • Мали број удружења за младе и удружења младих • Недовољан број простора прилагођених потребама младих
ШАНСЕ	ПРЕТЊЕ
<ul style="list-style-type: none"> • Организована и одговорна политика за младе • Унија студената • Размена искустава, • боља међусекторска сарадња • Локални савети и радне групе • Физички простор • Успостављање сарадње са еколошким удружењима • Конкурси за удружења 	<ul style="list-style-type: none"> • Политика испред младих • Разумевање потреба младих • Мотивисаност младих

9. ВИЗИЈА И МИСИЈА

Општина Лапово је општина са убрзаним привредним развојем, базираним на природним потенцијалима и повољном геостратешком положају.

Директан приступ Коридору 10 и пролаз међународне железничке пруге Београд - Скопље – Атина, основне су предности општине Лапово за ефикасно спровођење политике привлачења нових инвестиција, проширење постојећих привредних зона, развој предузетништва, и стварање туристичких потенцијала.

Развијена комунална инфраструктура уз ефикасну локалну самоуправу и грађане са високо развијеном еколошком свести, унапређују квалитет ове здраве животне средине.

Лапово, као општина која има развијен образовни систем у функцији друштвеног развоја, са повећаним нивоом запослености, развијеним културним и спортским садржајима и унапређеним нивоима услуга социјалне и здравствене заштите, је пожељна Општина за живот грађана.

Лапово моје вољено!

10. ПРИНЦИПИ И ВРЕДНОСТИ

Стратегија за младе се заснива на неколико принципа и вредности а у складу са Националном стратегијом за младе, а који произлазе из вредносног система чији су основи:

- Устав Републике Србије,
- Универзална декларација о људским правима,
- Конвенција УН о правима детета са Протоколима,
- Конвенција Савета Европе о људским правима и основним слободама,
- Међународни пакет о грађанским и политичким правима као и у складу са циљевима Агенде 2030 за одрживи развој.

Принципи локалног плана акција су:

- **Поштовање људских права** – Сви млади имају иста права без обзира на пол, расу и националну припадност, религијско и политичко опредељење, сексуалну оријентацију, социјални статус, као и функционалне сметње/инвалидитет. Стварају се равноправне могућности за развој младих, засноване на једнаким правима, а у складу са потребама, властитим изборима и способностима.
- **Равноправност** – Сви млади имају право на једнаке шансе, на информисање, на лични развој, доживотно учење, запошљавање у складу са разноврсним сопственим карактеристикама, изборима и способностима. Обезбеђује се поштовање родне равноправности, недискриминације, слободе, достојанства, безбедности, личног и друштвеног развоја младих.
- **Одговорност** – Подстиче се и развија одговорност оних који раде са младима, као и одговорност младих у складу са њиховим могућностима.
- **Доступност** – Препознају се и уважавају капацитети младих као важан друштвени ресурс, при чему се исказује поверење и подршка њиховим

потенцијалима. Омогућава се и обезбеђује доступност свих ресурса младима. Обезбеђују се услови за очување здравља младих и квалитетно провођење слободног времена. Афирмише се и стимулише постепено увођење и развијање инклузивног образовања на свим нивоима.

- **Солидарност** – Развија се међугенерациска солидарност и улога младих у изградњи демократског грађанства. Подстичу се сви облици вршњачке солидарности, подстиче се култура ненасиља и толеранције међу младима.
- **Сарадња** – Подржава се и обезбеђује слобода удруживања и сарадња са вршњацима и подстиче међугенерациска сарадња на локалном, националном и међународном нивоу.
- **Активно учешће младих** – Обезбеђују се права, подршка, средства, простор и могућност како би млади учествовали у процесу доношења одлука, као и у активностима које доприносе изградњи бољег друштва.
- **Интеркултурализам** - Омогућава се поштовање различитости у свим областима људског живота, толеранција, као и афирмација уметничких и креативних приступа усмерених на неговање и развијање интеркултурално дијалога међу младима.
- **Целоживотно учење** – Промовише се целоживотно учење у којем се афирмишу знање и вредности и омогућава стицање компетенција. Обезбеђује се повезивање формалних и неформалних облика образовања и развијање и успостављање стандарда у образовању.
- **Заснованост** – Обезбеђује се да сви стратешки концепти, принципи и активности који се односе на младе буду засновани на утемељеним и релевантним подацима и резултатима истраживања о младима.

11. ЗАПОШЉАВАЊЕ И ЗАПОШЉИВОСТ МЛАДИХ

Област запошљавања и запошљивости је свакако доминантан проблем данас када су млади у питању и прожима се кроз различите аспекте њихових живота. Запошљавање као један од кључних проблема не само младих већ и читаве државе је препознат првенствено на националном нивоу и прожима се кроз скоро све стратегије државе као приоритет. Подстицањем запошљавања, отварањем програма и пројеката који подстичу запошљавање чини се велики допринос оснаживању младих за самосталан живот и развој као појединца. Запошљивост подразумева сталну конкурентност појединца на тржишту рада с обзиром на потребна знања, вештине и способности које се траже.

Истраживање о запошљавању и запошљивости за младе је изнело неколико занимљивих закључака.

Испитаници истичу да је степен запошљавања младих у Лапову веома низак. Послови нису у складу са образовним профилем који се нуде у општини, а велики број младих одлази из Лапова у потрази за послом у другим местима. У већини случајева, млади не користе и не препознају НСЗ као посредника и подршку у запошљавању. За потребе усавршавања знања и вештина како би били конкурентнији приликом запошљавања, испитаници препознају једним делом различите врсте курсева и радионица.

Слично као на националном нивоу, око 50% младих из општине Лапово има позитиван став о покретању сопственог бизниса. Из читавог низа могућности „нових послова“ који не захтевају велика улагања и подразумевају мало креативности, као опцију за сопствени посао наводе се самосталне трговинске радње, салони лепоте, угоститељски објекти и послови који захтевају велики почетни капитал.

Када се говори о информисаности младих и програмима запошљавања попут стажирања, волонтирања и стручне праксе, више од половине испитаника није чуло за њих, а тек око 10% их је и користило. Међу препознатим проблемима је недовољан ниво едукације о предузетништву, као начину самозапошљавања, што је један од узрока неразвијеног предузетничког духа младих у Лапову.

Важно је понудити адекватна и атрактивна решења како бисмо умањили одлазак младих из општине и подигли квалитет живота младих.

12. ИНФОРМИСАЊЕ МЛАДИХ

Информисање младих је координисана услуга која се одвија путем сервиса или центара у циљу оспособљавања младих да праве независне, информисане одлуке које ће им омогућити организовање властитих живота;

- пружање информација и подршке базираних на професионалној техници саветовања која настоји да одговори на специфична питања и проблеме младих, као и да их упуту на друге институције уколико је то потребно;
- омогућавање приступа потпуним, разумљивим и поузданим информацијама у складу са потребама;
- информисање и креирање садржаја за младе у складу са потребама;
- приступ и знање за коришћење нових технологија и интернета;
- заснивање знања о младима на релевантним подацима која се користе за планирање у свим областима и нивоима власти.

Начин на који се испитаници највише информишу о темама од интереса за младе у општини Лапово, као што су запошљавање, праксе, образовање, здравље, мобилност, безбедност, волонтирање и друге теме, јесте путем интернета, и то преко друштвених мрежа које су апсолутно доминантне у свакодневном животу, приликом чега је тај одговор дао чак 75% младих. Чак 92% испитаника је изјавило да поседује и рачунар и интернет у свом дому.

Добро осмишљено и квалитетно постављено информисање младих даје резултате скоро у свим осталим пољима - здравље, запошљавање, образовање, култура, слободно време и др. Анализа истраживања говори да млади генерално немају довољно развијену свест о важности информисања за њихово функционисање и живот уопште.

Подизање свести о важности информисања и као и боља промоција активности за младе требају бити задатак не само Канцеларије за младе већ свих субјеката омладинске политике који се директно или индиректно баве младима и у чијем је опису рада информисање младих.

13. ОБРАЗОВАЊЕ

Систем образовања је сложени низ процеса који утичу на велики део укупне популације. Поред стицања квалификације, основни циљ образовања је стицање квалитетних знања, вештина и ставова за лично остварење и развој, инклузију, запослење, стицање и развијање основних компетенција.

Улагање у образовање и оспособљавање кључ су за будућност сваког појединца. На свим нивоима, локалном, регионалном и националном постоји међусобна зависност од образовања, запошљавања и успеха економије.

Само оне економије које повежу ове елементе остварују потпуни потенцијал. Држава која интелигентно улаже у образовање и оспособљавање напредоваће у подручјима предузетништва, науке и уметности. Обезбеђењем могућности за образовање ствара се атмосфера социјалне правде и једнаких могућности за све.

Стицање квалификација, знања и вештина су најбољи начин за обезбеђење запошљавања. Многи послодавци траже квалификоване раднике. Један од три послодаваца не може пронаћи људе одговарајућих вештина. То се посебно односи на најиновативније секторе економије у којима постоје велики број слободних радних места, као што су сектори инжењерства, науке и технологије.

Несклад између вештина које траже послодавци и оних које нуде особе које траже посао назива се јаз међу вештинама. То је један од најтежих проблема с којим су суочене европске земље. Потребно је премостити те јазове. Најпоузданији начин којим се то може учинити јест путем образовања и оспособљавања.

14. КУЛТУРА И СЛОБОДНО ВРЕМЕ

Култура и слободно време младих је област која обухвата широк дијапазон активности, а које пружају неограничене могућности за квалитетан развој личности, формирање културних и друштвених вредности. Култура је препозната као важан део инструмената и програма политике Европске уније.

Према Лисабонском Уговору из 2009. године, ЕУ се обавезује да у свим активностима узима у обзир културу како би се поспешило поштовање међу културама и промовисала разноликост. Други општи циљ ЕУ Стратегије за младе 2010-2018. је охрабривање младих људи да активно учествују у друштву, што се свакако односи и на културну и друштвену партиципацију младих. Обухваћене су активности које

Стратегија за младе општине Лапово 2024-2029

подстићу учешће младих у културном животу, креирању и учешћу на културним активностима као и подстицање препознавања Омладинског клуба и појачавање његових капацитета за креирање и спровођење квалитетних програма у слободном времену за младе.

15.ЗДРАВЉЕ И СПОРТ

У посматрању младих и здравља, веома је важно поставити фокус на превентивне активности, на промоцију здравих стилова живота и на организовање кампања против пушења, алкохола. Лапово се не истиче по систематској промоцији здравих стилова живота младих. Доступност превентивних и консултативних здравствених услуга, не прати потребе младих. Не постоје организоване, перманентне едукативне кампање за младе, нарочито за оне средњошколског узраста код којих је превенција посебно важна и корисна.

Млади су препознали недостатак саветовалишта за младе као веома значајног елемента за подршку младима. Позитивни резултати истраживања говоре о томе да се велики број младих бави неком врстом спорта и то 72% се бави редовно неком врстом физичке активности, 55% рекреативно и око 17% професионално. Као могућност унапређења здравих стилова живота испитаници у великом броју предлажу обавезне едукације у школама, спортске едукације и заједничке масовне активности.

Табела број 9. Преглед активних спортских организација

Назив клуба	Спорт	Мушки/женски	Број чланова	Место	Лига
Општинска организација спортских риболоваца "Морава" Лапово	Риболов	Мушки/женски	91	Лапово	/
Железнички ФК "Локомотива" Лапово	Фудбал	Мушки	50	Лапово	Шумадијско окружна лига
ФК "Лав 2014"	Фудбал	Мушки	75	Лапово	/
Карате клуб "Лапово"	Карате	Мушки/женски	30	Лапово	КС Пипер
Боди билдинг клуб "Power House"	Боди билдинг	Мушки/женски	15	Лапово	/
Шах клуб "Лапово"	Шах	Мушки/женски	20	Лапово	Шумадијска лига
РК "Локоси"	Рукомет	Мушки/женски	64	Лапово	Лига млађих рукометних категорија Србије
РК "Локомотива"	Рукомет	Мушки	30	Лапово	1. лига
ФК "Метеор"	Мали фудбал	Мушки	30	Лапово	Друга Футсал Лига Србије
Касачки клуб „ Кас“	Коњички спорт	Мушки	20	Лапово	Трчацки дани

16. БЕЗБЕДНОСТ МЛАДИХ

Одсуство било ког облика ускраћености, одсуство страха и слобода будућих генерација да наследе здраво природно окружење – међусобно су повезани саставни делови људске безбедности и стога националне безбедности.

Безбедност представља начин заштите виталних вредности како друштва тако и појединца. Сигурност представља једну од најважнијих људских потреба. Безбедност је такође препозната као кључна друштвена вредност кроз бројне међународне документе. Према концепту људске безбедности у чијем фокусу је појединац, институције су дужне да грађанима обезбеде сталну заштиту уместо повремене, односно да делују превентивно, а не реактивно. То подразумева институционалну одговорност да се развијају програми и услуге који одговарају потребама локалне заједнице и у интересу су чланова заједнице.

Овом стратегијом директно пружамо подршку младима, а ефекти ће се огледати на целу локалну заједницу без обзира на узраст.

Млади у Лапову се у највећем броју осећају безбедно у својој локалној заједници а као највеће изазове у безбедности по младе препознају непостојање уличне расвете у неким деловима општине.

Свакако посматрају безбедност као заједничку одговорност а као предлоге за унапређење и одржавање стања предлажу бољу комуникацију са институцијама за безбедност и сетове едукација на тему безбедности.

17. УКЉУЧИВАЊЕ МЛАДИХ ИЗ ОСЕТЉИВИХ ГРУПА

У прегледу и анализи стања потребно је уважити неједнаке животне шансе осетљивих група младих и могуће ризике искључености и неједнакости оних особа које живе у тешким условима.

Неопходно је идентификовати постојање оних младих којима је потребно понудити адекватан садржај, прилагођен њиховим могућностима и потребама. Чињеница је да не постоји довољан број програма који су намењени свим категоријама осетљивих група младих. Такође, неопходно је повећати свест младих о правима и потребама осетљивих група младих и константно радити на подизању свести и практиковању принципа недискриминације у друштву.

Рад на овом приоритету је посебно важан јер се огледа у Стандардима рада и у складу је са Националним напорима за укључивање младих из осетљивих група у све друштвене токове.

18. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ

Заштита животне средине подразумева скуп различитих поступака и мера који спречавају угрожавање животне средине. Она је мултидисциплинарна и треба да представља трајну обавезу свих чланова друштва. Њена мултидисциплинарност проистиче из чињенице што здравље, животна средина и социјални услови

представљају комплекс области и проблема који су у сталној интеракцији. Стога сваки поремећај стања животне средине доводи до еколошких поремећаја и поремећаја социјалних односа, који су међусобно повезани и условљени.

Одрживи развој подразумева ону врсту развоја која стреми ка задовољавању потреба садашње генерације притом не угрожавајући могућности будућих генерација за остварење њихових потреба.

На националном нивоу главни проблеми заштите животне средине се огледају у следећем:

- низак ниво свести о животној средини,
- недовољна едукација о животној средини
- неадекватно учешће младих у одлучивању.

Велико је неразумевање важности и хитности решавања ових питања у циљу очувања здравља људи. Формално образовање из области заштите животне средине у оквиру васпитно образовног процеса још увек није задовољавајуће. Недовољно неформално образовање из области заштите животне средине присутно је као последица недоступности одговарајућих информација и ограниченог интереса медија. Изазови на националном нивоу се могу лако пренети на локални ниво. Заштита и унапређење стања животне средине од великог су значаја за становнике сваке локалне заједнице, а посебно популацију младих, јер су они ти који у случају њеног угрожавања трпе последице лошијег стандарда живота и угроженог здравља.

19. АКТИВИЗАМ, ВОЛОНТИРАЊЕ И МОБИЛНОСТ МЛАДИХ

Активизам младих представља све улоге које млади остварују у друштву, а којима утичу на заједницу, залажу се за једнака права и могућности, развијају своје потенцијале. Активни млади су равноправни учесници у свим областима друштвеног живота, који са правима и могућностима преузимају и одговорност за будућност заједнице кроз удружења грађана, ученичке парламенте, организовањем неформалних група и другим видовима организовања.

Волонтирање је камен темељац цивилног друштва јер оживљава људске вредности као што су: заједништво, брига, учење, одговорност и солидарност. Волонтерски рад представља један од најефикаснијих облика учешћа грађана у процесу развоја локалне заједнице. Волонтирање као модел друштвеног ангажовања има огроман потенцијал у спровођењу активности усмерених на смањење сиромаштва, одрживи развој и социјалну инклузију.

Мобилност младих је могућност младих људи да се крећу између различитих места у својој земљи и ван ње ради постизања личних развојних циљева, самосталности, ради волонтирања и омладинског рада које су у вези са слободним временом.

Анкета показује да чак 64% младих у Лапову никада није волонтирало. Поред тога, постоји воља добра слика о волонтирању и потребно је боље промовисати могућности за волонтирање и постојеће домаће и европске програме.

Као најближи механизам ученички парламент није довољно препознат као место за учешће и доношење одлука. Поред овога, кроз истраживање је препозната воља младих да се укључе, креирају програме и буду информисани о раду.

Сва три појма су веома блиска и најчешће један не иде без других. Они су практично инструменти за партиципацију младих у заједници и развој основе демократског друштва. Дефинисањем и реализацијом активности и мера за учешће младих у развоју општине обезбеђују се права, подршка, средства, простор и могућност, како би млади учествовали у процесу доношења одлука, као и у активностима које доприносе изградњи бољег друштва.

20. АНАЛИЗА ПОТРЕБА МЛАДИХ У ОПШТИНИ

Истраживање тренутног стања и потреба младих спроведено је у три фазе.

Прва фаза истраживања подразумевала је прикупљање свих релевантних података положаја и тренутног стања у општини, укључујући статистичке демографске податке, податке о локалним стратешким документима, као и податке о локалним ресурсима и институцијама које се баве имплементацијом и развојем омладинске политике.

Друга фаза истраживања била је усмерена на потребе младих људи од 18 до 25 година. Коришћена је квалитативна методологија, одржане су две фокус групе, са средњошколцима и студентима. Тема фокус група била је квалитетно коришћење слободног времена – културни и едукативни садржаји на локалу. Како се потребе младих људи на локалу не разликују од потреба и стања младих, тако су и поједини учесници фокус група били млади људи из других општина.

Трећа фаза овог истраживања била је посвећена групном интервјуу са представницима невладиних организација које делују на територији општине, а које су програмски везане за унапређење и развој омладинске политике. Тема интервјуа била је да се утврди садашњи положај и стање цивилних организација и удружења чија су циљна група млади, као и могућности и перспективе за будући рад ана реализацији активности у оквиру омладинске политике.

20.1. Потребe средњошколаца

Најважније потребе и проблеми младих у Лапову:

- Млади највише проводе слободно време тако што сурфују интернетом, рекреативно се баве спортом (стони тенис, рукомет, фудбал, трчање), похађају часове страних језика (енглески), цртају, пишу поезију, баве се риболовом и аматерским плесом.
- Од културних садржаја који су у понуди највећи број њих истиче организоване свирке, културно-уметнички програми, позоришне представе, дешавања на отвореним просторима.

Стратегија за младе општине Лапово 2024-2029

Сви учесници су се сложили да су прилично слабо информисани о неким редовним садржајима културних програма у општини, тј. не труде се да се информишу јер имају став да су те понуде њима неинтересантне.

- Позориште посећује мали број учесника, а у драмским секцијама школе или драмској секцији позоришта учествује само неколицина присутних ученика. Ни њихови вршњаци са којим се друже такође не учествују у раду тих секција и програма.

Све ово наводи на закључак да програм позоришта није конципиран у складу са интересовањима младих.

Као пример добре праксе организовања ученика да учествују у неким ваншколским уметничким радионицама издвајају такмичење у коме учествују све школе које се такмиче у глуми и музици. Изразили су жељу и спремност да се убудуће активније укључе у осмишљавање тог такмичења. Стекао се утисак да млади воле манифестације где могу да искажу своју креативност ван сваке форме и да је управо то начин да се активирају и постану креативнији у многим областима њиховог живота.

Једна од позитивних ствари је и то што су неки од учесника похађали многе семинаре као што су јавно заговарање, писање пројеката, програм за запошљавање итд. Многи од њих су изразили интересовање и спремност за учествовање на таквим и сличним семинарима и обукама што наводи на закључак да су млади жељни за стицање нових знања и вештина и да их неформално образовање привлачи. Такође истакли су став да су семинари ефикаснији када се одржавају ван места њиховог становања, као и да је то један од начина да се задовоље више потреба младих одједном. Као добру ствар истичу и то да се на тим семинарима друже са младима из других средина и да је то добро зато што размењују искуства.

Закључак свих је да је систем такав да им не дозвољава да га промене и да су установе и институције далеко од концепта који би задовољио њихове потребе. Нарочито школе које би требало да излазе у сусрет младима, њиховим идејама и иницијативама, то не чине.

Идеје су им биле: да се кроз Канцеларију за младе ангажују на писању пројеката за осмишљавање свог слободног времена и да то буду активности које су едукативног и културног садржаја.

Реферисали су сви да желе да учествују у радионицама које подижу њихову свест о себи, њихову одговорност, мотивацију и које подстичу креативне потенцијале (за драмске и уопште арт радионице, радионице из области екологије.)

20.2.Студенти, запослени и незапослени

Када се постави питање слободног времена одговори свих учесника фокус група своде се на: интернет, посете кафићима, рекреацију, гледање филмова, шетње и сл.

Већина учесника из Лапова није задовољна понудом градског позоришта и имају став да су спорадични културни садржаји који се организују превише традиционални и незанимљиви младима.

Стратегија за младе општине Лапово 2024-2029

Интересантно је да сви учесници фокус групе истичу потребу за организовање квалитетних концерата и квалитетних спортских дешавања. Сви учесници сагласни у томе да у граду нема континуитета културно-едукативних садржаја, дакле спорадично, пројектно организују се некада неки програми и то квалификују као слабост.

Активности тј. програми у којима би учествовали су: арт радионице, едукативни програми, програми за оснаживање капацитета личности, едукације које подстичу мотивацију за активније учешће у друштвеном животу, едукације из области екологије.

Као велики проблем истакла се и неактивност младих, као и немогућност њихове активације. Недостатак жеље да се нешто постигне доводи до стања опште апатије као и до трошења времена у кафићима.

Позитивна ствар је то што су учесници групе истакли жељу за стицањем знања у области проналажења начина за активацију својих вршњака.

Сви учесници узеће учешћа у радионицама које се буду организовале кроз Канцеларију за младе.

Генерални закључак је да је огромна већина младих неинформисана и слабо упућена у све аспекте живота па и на пољу културе. Међутим то никако не значи да они не желе да се укључе у животне токове и постану равноправни део друштва, што они у суштини и јесу.

Што се тиче њиховог става према Канцеларији за младе приметно је да у њој виде прилику за побољшање њиховог живота. Пре свега доступност установама, институцијама, локалној самоуправи и другим органима који су до сада њима били недоступни. Мисле да би преко канцеларије били ближи центрима одлучивања и да ће на тај начин лакше и више утицати.

21.СТАВОВИ НЕВЛАДИНОГ СЕКТОРА

Генерални је став представника цивилног сектора је да све што невладине организације раде, све је намењено младима. Програме који су у плану реализације за наредни период треба развијати константно, да се уз једну сарадњу оформи мрежа организација која ће бити подржана и од канцеларије за младе и од општине.

Јасно је изражен став да би својим искуством и ресурсима НВО преко канцеларије за младе могле организовати различите радионице, семинаре и едукације, где би своја искуства у раду пренели сарадницима и активистима локалне канцеларије за младе.

Морамо поменути и неке препоруке невладиних организација које ће нам бити од користи, а то је да би приликом одабира учесника за наредне наше активности било пожељно користити мотивациона писма у којима се млади људи заиста интересују за наш рад и за проблеме локалне заједнице, а самим тим оспособимо младе људе да након тих програма повуку неке своје идеје. Затим, једна од многих препорука је и та да канцеларија покуша да осмисли неке нове садржаје за младе у смислу истраживачког ангажовања, и предлог да је канцеларији неопходан програм за анализу

тзв. СПСС програм, како би сва будућа истраживања била верификована и веродостојна.

Генерални закључак групног интервјуа је тај да су организације на локалу које се баве младима широко отворене за све видове будуће сарадње са канцеларијом за младе и да ће са задовољством учествовати у свим будућим активностима канцеларије и као подршка, а и као партнерске организације.

22. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА, МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА

План имплементације стратегије садржи подмере које се односе на читав трогодишњи период спровођења стратегије и служиће као основа за припрему годишњих акционих планова.

Свеобухватно праћење процеса и активности које се спроводе у циљу остваривања великог броја стратешких циљева и јавних политика у разним областима функционисања друштва и даље представља изазов.

Тај изазов има пет основних димензија:

- 1) успостављање методолошки адекватног система праћења, који ће укључити међународне, али и националне индикаторе,
- 2) успостављање ефикасног, редовног и координисаног институционалног система прикупљања података и извештавања о њима,
- 3) квалитетно прикупљање и обрада самих података,
- 4) сврсисходна анализа добијених података и праћење трендова,
- 5) дефинисање јавних политика у односу на спроведену анализу.

Не треба заборавити ни повремено ревидирање мера из стратешких докумената, када се праћењем индикатора покаже да не дају одговарајуће резултате.

Као и Стратегија за младе Европске уније, Стратегија за младе општине Лапово ставља акценат на приступ креирању политика за младе заснован на подацима. ЕУ стратегија за младе то чини кроз осам праваца акције у складу с њима дефинисаним индикаторима, док Стратегија за младе општине Лапово има нешто другачији приступ. Оно што је заједничко обема стратегијама јесте укључивање тзв. контекстуалних индикатора. Реч је о индикаторима који дају контекст за положај младих у Лапову, без обзира на то што нису директно везани за активности из самих стратегија.

Стратегија за младе представља документ чији опсег превазилази самом Стратегијом дефинисане циљне исходе и одговарајуће активности. Ради се о стратешком документу који покушава да свеобухватно сагледа ситуацију везану за младе у Лапову и да се на одређени начин постави као кровни документ када је у питању ова тема.

Према критеријуму везаности за конкретне активности у оквиру мера из Стратегије, предложене индикаторе можемо поделити у три групе:

- 1) индикатори који су директно везани за конкретне циљне исходе и, посредно, активности предвиђене Стратегијом,

Стратегија за младе општине Лапово 2024-2029

- 2) индикатори који су индиректно везани за циљне исходе, а не и за конкретне активности, али су важни са становишта праћења опште ситуације када су млади у питању,
- 3) индикатори који су индиректно везани за циљне исходе, али за чије увођење у статистички систем Србије тренутно не постоје услови.

Трећа група индикатора није укључена у текст Стратегије, већ се предлаже да једна од активности буде креирање свеобухватног инструмента за анализу положаја младих, који ће, поред постојећих, укључити и ове индикаторе.

У том смислу, једна од приоритетних активности Стратегије јесте дефинисање методологије за праћење оних индикатора за које не постоји методологија праћења, а који су неопходни како би се пратио напредак у имплементацији саме Стратегије.

Органи надлежни за поједине области омладинске политике дужни су да сарађују у спровођењу омладинске политике и одреде контакт особу за младе. Контакт особа за младе координира активности у вези с омладинском политиком и остварује сарадњу са у планирању, спровођењу и евалуацији Стратегије за младе.

Органи који буду одређени као носиоци појединих активности, утврђених Акционим планом, биће у обавези да на сваких шест месеци, достављају извештаје о статусу реализације одређених активности.

ОПШТИНА ЛАПОВО

23. АКЦИОНИ ПЛАН ЗА МЛАДЕ 2024-2029

Лапово

Општи појмови – скраћенице

КЗМ – Канцеларија за младе

ОК – Омладински клуб

ОУ – Општинска управа

ЛАП – Локални акциони план

ЛС – Локална самоуправа

СОП – Субјекти омладинске политике

ЛИМ – Локална Инклузивна мрежа

НСЗ – Национална служба за запошљавање

УГ – Удружење грађана

УП – Ученички парламент

ЦЗК – Центара за културу

ЦСР – Центар за социјални рад

ДЗ – Дом здравља

ПАС – Психоактивне супстанце

ЦК – Црвени крст

EVS – European Voluntary Service (Европски волонтерски сервис)

МОС – Министарство омладине и спорта

Стратегија за младе општине Лапово 2024-2029

23. АКЦИОНИ ПЛАН ЗА МЛАДЕ

23.1. Запошљавање младих

ОПШТИ ЦИЉ: Допринети бољој запошљивости и унапредити информисаност младих о запошљавању и samozapoшљавању

Специфични циљеви	Активности	Рокови	Очекиван резултат	Индикатор	Реализатор
Допринети бољем информисању и укључивању младих у постојеће програме за запошљавање	Организовати промоцију путем медија о постојећим програмима за запошљавање и запошљивост	Континуирано 2024 - 2029	Повећана информисаност младих о постојећим програмима за запошљавање и запошљивост	Број младих укључених у програме Број промоција Број промовисаних програма	КЗМ, НСЗ, ОУ
	Формирати локални тим за успостављање и реализацију програма и активности у области запошљавања	2026	Креирани услови за повећање запошљивости младих	Број младих Број учесника у тиму Број покренутих програма	КЗМ, НСЗ, ОУ
Истражити потребе младих	Испитати капацитете локалних СОП за спровођење активности, програма и услуга у области запошљавања	2025	Развијени капацитети локалних актера из области запошљавања	Број Удружења обухваћених истраживањем Број реализованих истраживања	КЗМ, УГ
	Испитати потребе младих за едукацијама у области	2026	Утврђене потребе младих и креиране полазне основе за даљи рад	Број реализованих истраживања Број младих обухваћених истраживањем	КЗМ, УГ, НСЗ, ОУ

Стратегија за младе општине Лапово 2024-2029

	запошљавања и запошљивости				
	У оквиру програма Професионалне оријентације спроводити радионице у вези са жељма и потребама деце при одабиру будућег занимања – 7. и 8. разред	Континуирано 2024 – 2029: ваке школске године	Развијени капацитети установе у процесу подршке ученицима у првом кораку при одабиру будућег занимања	Број реализованих истраживања – анкете, радионице, посете радних и радним организацијама	Ученички парламент, одељењске старешине, Педагошко-психолошка служба школе, Канцеларија за младе
Јачати капацитете локалних СОП за спровођење активности	Подстицати и подржавати представнике локалних СОП за учешће у регионалним, националним и локалним активностима у циљу оснаживања личних капацитета за спровођење активности	Континуирано 2024 - 2029	Развијени капацитети локалних партнера	Број учесника Број обука	КЗМ, УГ, Институције, Организације
	Спроводити састанке локалног тима	Континуирано 2024 – 2028	Остварено одрживо и функционално тело за развој и праћење програма запошљавања и запошљивости	Број састанака Број учесника	КЗМ, друге институције и организације
	Развити модел сарадње са	2028	Остварени механизми међусекторске сарадње на	Број привредника	КЗМ, привреда и

Стратегија за младе општине Лапово 2024-2029

	привредницима и институцијама		тему запошљавања младих	Број састанака Креирано минимум два модела сарадње	друге институције
Јачати капацитете младих како би били конкурентнији на тржишту рада	Организовати и/или подржати медијску промоцију и спровођење обука о омладинском предузетништву и самозапошљавању	Континуирано 2024 - 2029	Повећан ниво информисаности младих о могућностима за обуке Повећан ниво знања о предузетништву и самозапошљавању	Број промоција Број младих Број обука	КЗМ, НСЗ, УО, УГ
	Креирати и/или подржати програме за активно тражење посла, едукације, реалне сусрете, примере добре праксе, индивидуална саветовања и подршка при изради пословне документације У оквиру програма Проф. оријент	Континуирано 2024 – 2029: ваке школске године	Развијени капацитети установе у процесу подршке ученицима у првом кораку при одабиру будућег занимања	Број реализованих истраживања – анкете, радионице, посете радних и радним организацијама	Ученички парламент, одељењске старешине, Педагошко-психолошка служба школе, Канцеларија за младе
	Успоставити и подржати рад „Каријерног информисања“ у КЗМ	Континуирано 2024 - 2029	Повећан ниво степена запошљивост младих	Број посета младих Број информација	КЗМ, ОУ
	Организовати обуке	Континуирано	Обезбеђена могућност	Број обука	КЗМ, УГ

Стратегија за младе општине Лапово 2024-2029

	за вршњачке едукаторе за каријерно информисање, вођење и саветовање	2024 - 2029	повећања нивоа запошљивости младих	Број младих обухваћених програмом	
	Подржати програме, активности и иницијативе у области каријерног информисања, вођења и саветовања	Континуирано 2024 - 2029	Обезбеђена могућност повећања нивоа запошљивост младих	Број програма Број удружења Број младих	КЗМ, УГ

Стратегија за младе општине Лапово 2024-2029

23.2. Образовање

ОПШТИ ЦИЉ: *Подстаћи развијање система формалног и неформалног образовања доступног свим младима*

Специфични циљеви	Активности	Рокови	Очекиван резултат	Индикатор	Реализатор
Допринети информисању и укључивању младих у програме формалног и неформалног образовања које спроводе локални актери	Мапирати постојеће активности формалног и неформалног образовања и креирати базу истих	2024	Креирана база понуде формалног и неформалног образовања у општини	Број истраживања Број обухваћених партнера	КЗМ, УГ
	Промовисати програме	Континуирано 2024 - 2029	Подигнут ниво учешћа и информисаности младих у општини	Обухват младих Број нових програма	КЗМ, УГ
Истражити потребе младих као и локалних СОП	Испитати капацитете локалних СОП за спровођење активности, програма и услуга у области образовања	2025	Обезбеђена база за ефективно бављење темом образовања младих	Број реализованих истраживања Број интервјуисаних СОП	КЗМ, УГ
	Испитати потребе младих за едукацијама у области формалног и неформалног образовања	2025	Обезбеђена база за ефективно бављење темом образовања младих	Број реализованих истраживања Обухват младих истраживањима	КЗМ, УГ, образовне организације и институције
Стимулисати развој програмских активности	Развијати „мини библиотеку“ са стручном литературом за	Континуирано 2024 - 2029	Обезбеђен простор за неформално образовање за младе	Број библиотека Број књига Број корисника	КЗМ, Библиотека, Школе

Стратегија за младе општине Лапово 2024-2029

формалног и неформалног образовања и учења	младе				
	Подржати формирање и развој Локалне академске мреже (ЛАМ)	2025 – 2027	Креирана функционална база студената из Лапова	Број база Број корисника	КЗМ, Предузетници, Послодавци
	Подржати оснивање и рад студентске читаонице	2027 - 2029	Обезбеђен простор за неформално образовање за студенте	Број читаоница Број издања у читаоници Број корисника	КЗМ, Школе, Факултети, ОУ
Организовати и подржати и све видове формалног и неформалног образовања у форми периодичних	Подржати иницијативе у области неформалног образовања	Континуирано 2024 - 2029	Повећан ниво, обим и квалитет понуде неформалног образовања	Број подржаних иницијатива Број учесника	КЗМ, УГ
	Спроводити обуке, тренинге и курсеве прилагођене потребама и интересовањима младих	Континуирано 2024-2029	Повећан ниво, обим и квалитет обуке неформалног образовања	Број обука, тренинга и курсева Број корисника	КЗМ, УГ

Стратегија за младе општине Лапово 2024-2029

23.3. Информисање

ОПШТИ ЦИЉ: Допринети већој информисаности младих и јачати капацитете младих да креирају информационе програме

Специфични циљеви	Активности	Рокови	Очекиван резултат	Индикатор	Реализатор
Оснажити људске и материјалне ресурсе за пренос информација	Формирати сервисну услугу инфо-центра са дефинисаним задацима и лицем за координацију	2024	Креирана функционална услуга у КЗМ за информисање младих	Број сервиса Број корисника Број ангажованих лица	УГ, ОУ
	Организовати едукације за локалне актере	Континуирано 2024 - 2029	Оснажени људски капацитети за креирање и дељење информација за младе	Број обука Број учесника/ца	КЗМ, УГ
	Потписати протоколе о сарадњи са актерима на пољу информисања	Континуирано 2024 - 2029	Побољшана сарадња међу СОП који се баве информисањем младих	Број протокола	КЗМ, организације е и институције које се баве информисањем младих
	Основати омладинску редакцију при Инфо центру	2025	Оснажени људски капацитети за креирање и дељење информација за младе	Број редакција Број учесника	КЗМ, УГ, Медији
	Обезбедити потребну опрему и ресурсе за функционисање Инфо - центра	2025	Оснажени материјални капацитети за креирање и дељење информација за младе	Број опреме	КЗМ

Стратегија за младе општине Лапово 2024-2029

Истражити информативне потребе младих	Спровести истраживање о актуелним информативним потребама младих	2025	Утврђене информативне потребе младих и креирана основа за основани рад	Број истраживања Број учесника у истраживању	КЗМ, Медији, УГ
	Спровести истраживање о капацитетима локалних актера у области информисања младих	2025	Утврђени капацитети СОП за информисање младих	Број истраживања Број учесника у истраживању	КЗМ, Медији, УГ
Обезбедити боље информисање младих о могућностима и садржајима за младе	Организовати едукације из развоја информационе писмености и примене информационих техника и технологија јавног информисања младих	Континуирано 2024 – 2029	Повећан ниво информисаности младих о понуди садржаја за младе	Број едукација Број учесника	КЗМ, УГ, Медији
	Подржати активности и садржаје Омладинске редакције	Континуирано 2024 – 2029	Подржан функционалан рад Омладинске редакције и омогућена несметана подела информација од значаја за младе	Број креираних садржаја Број учесника	КЗМ, УГ, Медији

Стратегија за младе општине Лапово 2024-2029

23.4. Култура и слободно време

ОПШТИ ЦИЉ: Унапредити могућности за боље и квалитетније провођење слободног времена младих

Специфични циљеви	Активности	Рокови	Очекиван резултат	Индикатор	Реализатор
Пружити подршку програмима у области слободног времена и повећати учешће младих у већ постојећим програмима	Путем конкурсних активности пружити подршку удружењима грађана за увођење нових и развијање већ постојећих активности из области културе	Континуирано 2024 - 2029	Повећана понуда активности за провођење слободног времена младих	Број младих Број удружења Број нових активности	КЗМ, УГ, УО
	Подржати иницијативе неформалних група младих за спровођење активности у области културе и слободног времена	Континуирано 2024 - 2029	Повећана понуда активности за провођење слободног времена младих	Број младих Број нових активности	КЗМ, Неформалне групе, УГ, ОУ
	Добродошлица првацима и Пријем првака у ДС – додела школског прибора и приредба; Дечија недеља – посета локалним органима власти и дечија	Континуирано 2024 - 2029	Координација и континуиран процес подршке деци, младима и родитељима, међусекторска сарадња	Број деце и младих Број удружења, манифестација, број нових активности	УП, ДС, драмске, ликовне, музичке секције, КЗМ, УГ, УО

Стратегија за младе општине Лапово 2024-2029

	<p>партиципација у ужој и широј заједници – предлози и питања:“ Дан отворених врата“;</p> <p>Новогодишњи базар и обележавање Православне нове године – сарадња институција – приредбе, креативни радови, изложбе...;</p> <p>Обележавање Дана општине – низ културних активности међусекторски оријентисаних – традиционални ликовни и литерарни конкурси, изложе, посете...</p> <p>Васкршњи базар – хуманитарно-продајне изложбе самосталних радова – сви узрасти и све образовно-васпитне установе</p>				
Обезбедити услове	Развијати програме за активно	Континуирано	Повећане могућности за квалитетније провођење слободног времена	Број нових програма Број нових учесника/ца	КЗМ, УГ,

Стратегија за младе општине Лапово 2024-2029

младима за бављење културним активностима и квалитетно провођење слободног времена	провођење слободног времена у Омладинском клубу	2024 – 2029			СОП
	Адаптација просторних капацитета Омладинског клуба, објеката у култури	Континуирано 2024 – 2029	Повећане могућности за квалитетније провођење слободног времена и учешће у културним садржајима	Број адаптираних простора Број нових корисника/ца	КЗМ, ОУ,
	Адаптирати алтернативе просторе за реализацију културних садржаја и провођење слободног времена	Континуирано 2024 – 2029	Повећане могућности за квалитетније провођење слободног времена и учешће у културним садржајима	Број адаптираних простора Број нових корисника/ца	КЗМ, ОУ
	Организовати омладински фестивал	Континуирано 2024 – 2029	Повећане могућности за квалитетније провођење слободног времена и учешће у културним садржајима	Број организованих фестивала Обухват младих	УГ, КЗМ, ОУ
	Пружање подршке Канцеларији за младе – дати на коришћење расположиве просторне и друге ресурсе школе (рачунари, штампачи...), библиотечки фонд и	Континуирано 2024 - 2029	Повећане могућности за квалитетније провођење слободног времена и учешће у културним садржајима	Број адаптираних простора Број нових корисника/ца	КЗМ, ОУ, ОШ

Стратегија за младе општине Лапово 2024-2029

библиотека, трпезаријски простор...					
Организовати омладински фестивал	Континуирано 2024 – 2029	Повећане могућности за квалитетније провођење слободног времена и учешће у културним садржајима	Број организованих фестивала Обухват младих	УГ, КЗМ, ОУ, ОШ	

Стратегија за младе општине Лапово 2024-2029

23.5. Здравље и спорт

ОПШТИ ЦИЉ: Чувати и унапредити здравље младих и промовисати важност здравих стилова живота

Специфични циљеви	Активности	Рокови	Очекиван резултат	Индикатор	Реализатор
Подизати свест о важности здравља младих и развијати и промовисати здраве стилове живота	Организовати и/или подржати едукације, трибине, обуке, семинаре из области здравља младих	Континуирано 2024 - 2029	Подигнут ниво знања о здрављу	Број активности Број програма Број учесника	УП, КЗМ, ДЗ, УГ
	Организовати и/или подржати програме и активности из области здравих стилова живота младих	Континуирано 2024 - 2029	Подигнут ниво знања о здравим стиловима живота	Број активности Број програма Број учесника	КЗМ, ДЗ, УГ
	Подржати и развијати програме у области менталног здравља младих	Континуирано 2024 - 2029	Обезбеђен програм менталног здравља младих	Број младих корисника/ца Број сусрета са младима	КЗМ,ДЗ
	Подржати и развијати програме у области менталног здравља младих – пројекат „ Одговоран однос према здрављу“	Континуирано 2024 - 2029 – од септембра до децембра	Подигнут ниво знања о здрављу	Број активности Број програма Број учесника	УП, КЗМ, ДЗ, УГ

Стратегија за младе општине Лапово 2024-2029

Обезбедити услове за рекреативно бављење спортским активностима младих	Подржати иницијативе младих за организацију аматерских турнира и рекреативно бављење спортом	Континуирано 2024 - 2029	Повећан број иницијатива за рекреативно бављење спортом младих	Број нових турнира и других иницијатива Број обухваћених младих	КЗМ, УГ, ОУ, УП, Спортски клубови
	Успоставити и одржавати терене и просторе за рекреативно бављење спортом	Континуирано 2024 - 2029	Обезбеђени услови за рекреативно бављење спортом за младе	Број нових терена Број одржаваних терена	КЗМ, ОУ, Спортски клубови

Стратегија за младе општине Лапово 2024-2029

23.6. Безбедност младих

ОПШТИ ЦИЉ: Унапредити квалитет безбедносне културе младих

Специфични циљеви	Активности	Рокови	Очекиван резултат	Индикатор	Реализатор
Подржати програме и активности које спроводе локални актери у области безбедности младих	Организовати и/или подржати едукативне садржаје из области превенције вршњачког насиља	Континуирано 2024 - 2029	Повећан број програма у области превенције вршњачког насиља – нулта толеранција	Број учесника Број едукација	УП, Тим за безбедност, ППС, КЗМ, ЦСР..
	Организовати и/или подржати едукативне садржаје из области безбедности деце и младих на интернету	Континуирано 2024 - 2029	Повећан број програма у области безбедности младих на интернету	Радионице, предавања, округли столови,	УП, Тим за безбедност, ППС, КЗМ, ЦСР..
	Организовати и/или подржати едукативне садржаје из области безбедности у саобраћају	Континуирано 2024 - 2029	Повећан број програма у области безбедности младих у саобраћају	Радионице, предавања, округли столови,	УП, Тим за безбедност, ППС, КЗМ, ЦСР..
	Организовати и/или подржати	Континуирано 2024 - 2029	Обезбеђени услови за реализацију програма ресоцијализације у КЗМ	Број младих укључених у програм	КЗМ, ЦСР

Стратегија за младе општине Лапово 2024-2029

	програме и активности усмерене на ресоцијализацију младих				
--	---	--	--	--	--

Стратегија за младе општине Лапово 2024-2029

23.7. Укључивање младих из осетљивих група

ОПШТИ ЦИЉ: Унапредити укљученост младих из осетљивих група

Специфични циљеви	Активности	Рокови	Очекиван резултат	Индикатор	Реализатор
Подржати и развијати нове и већ постојеће програме, активности локалних институција и организација	Организовати активности поводом Међународног дана особа са инвалидитетом	Сваке године 2024 - 2029	Подигнута свест о постојању и потребама младих из осетљивих група	Број активности Број укључених младих	КЗМ, УГ, ЦСР
	Организовати семинаре, едукације и тренинге на тему стереотипа, предрасуда, дискриминације и интеркултуралности за младе	Континуирано 2024 - 2029	Повећан ниво знања из ове области	Број обука Број младих учесника/ца	КЗМ, УГ, ЦСР, Школе
	Подржати активности и манифестације у којима млади из осетљивих група директно учествују	Континуирано 2024 - 2029	Повећан ниво укључености младих из свих група у активности	Број младих учесника/ца Број манифестација - активности	КЗМ, УГ, ЦСР
	Подржати активности организација цивилног друштва у области рада са	Континуирано 2024 - 2029	Повећан број активности посвећен раду са младима из осетљивих група	Број активности Број подржаних организација Број учесника/ца	КЗМ, УГ

Стратегија за младе општине Лапово 2024-2029

	осетљивим групама младих				
Оснажити капацитете локалних институција и организација за спровођење активности и услуга у области социјалне политике и подстаћи међусекторску сарадњу	Подржати активности и иницијативе	Континуирано 2024 - 2029	Повећани капацитети СОП за рад са осетљивим групама младих	Број нових иницијатива Број састанака	КЗМ, УГ
	Организовати едукативне садржаје за представнике локалних институција и организација о моделима рада са младима из осетљивих група	Континуирано 2024 - 2029	Повећани капацитети СОП за рад са осетљивим групама младих	Број обука Број учесника	КЗМ, УГ
Допринети постизању једнаких могућности за укључивање младих у друштвени живот заједнице	Прилагодити просторе за младе по принципима универзалног дизајна	Континуирано 2024 - 2029	Простори за младе усклађени са потребама	Број иницијатива	КЗМ, УГ, ОУ, ЦСР

Стратегија за младе општине Лапово 2024-2029

23.8. Заштита животне средине и одрживи развој

ОПШТИ ЦИЉ: *Допринети већој еколошкој свести и оснажити младе за активности и иницијативе*

Специфични циљеви	Активности	Рокови	Очекиван резултат	Индикатор	Реализатор
Подизање свести о значају и начинима очувања животне средине	Спроводити едукације из области екологије, заштите животне средине и одрживог развоја на нивоу свих основних школа и средње школе	Континуирано 2024 - 2029	Подигнут ниво знања о заштити животне средине и одрживом развоју	Број едукација Број учесника/ца	КЗМ, УГ, Школе – УП, еколошка секција
	Организовати еколошке радионице – садња дрвећа и цећа, обележавање Дана планете земље, Сајам науке поводом Дана школе...	Континуирано 2024 - 2029	Подигнут ниво знања о заштити животне средине и одрживом развоју	Број едукација Број учесника/ца	КЗМ, УГ, Школе – УП, еколошка секција
	Спроводити едукације из области екологије,	Континуирано 2024 - 2029	Подигнут ниво знања о заштити животне средине и одрживом развоју	Број едукација Број учесника/ца	КЗМ, УГ, Школе – УП, еколошка секција

Стратегија за младе општине Лапово 2024-2029

	заштите животне средине и одрживог развоја на нивоу свих основних школа и средње школе				
Учешће младих у активностима из области екологије, заштите животне средине и одрживог развоја	Расписати конкурс за реализацију активности из области екологије, заштите животне средине и одрживог развоја	Једном годишње 2024 - 2029	Подигнут ниво учешћа младих о заштити животне средине и одрживом развоју	Број подржаних активности Број учесника/ца	КЗМ, УГ, УП, Школе – еколошка секција

Стратегија за младе општине Лапово 2024-2029

23.9. Активизам, волонтерство и мобилност младих

ОПШТИ ЦИЉ: *Подстаћи младе да активно учествују у друштву и допринети већој мобилности младих*

Специфични циљеви	Активности	Рокови	Очекиван резултат	Индикатор	Реализатор
Створити услове за успостављање и развој услуга и сервиса за младе	Развити програме Волонтерског сервиса и успоставити њихову координацију	2024	Креирани услови за функционалан рад	Број развијених програма Број корисника/ца	КЗМ, ОУ
	Адаптирати и опремити простор ОК клуба за пружање сервисних услуга младима	2024 – 2027	Креирани услови за функционална рад ОК	Број обезбеђене опреме Број корисника/ца	КЗМ, ОУ
Промовисати и подржати омладински активизам волонтерство и мобилност младих	Организовати активности поводом Међународног дана волонтера – Мостови међу генерацијама-посете, радне акције и сл..	Континуирано 2024 - 2029	Повећана видљивост младих у Лапову	Број акција Број учесника	Сви СОП на нивоу општине -УП
	Организовати активности поводом Међународног дана младих	Континуирано 2024 - 2029	Повећана видљивост младих у Лапову	Број акција Број учесника	Сви СОП на нивоу општине
	Оснажити младе да активно допринесе	Континуирано 2024 - 2029	Повећано учешће младих у друштвеном животу заједнице	Број младих учесника/ца	КЗМ, УГ, СОП

Стратегија за младе општине Лапово 2024-2029

	локалној заједници				
	Организовати едукације на тему волонтирања и активизма у локалној заједници	Континуирано 2024 - 2029	Повећано учешће младих у друштвеном животу заједнице	Број едукација Број младих учесника/ца	КЗМ, УГ
Допринети већој информисаност и младих о могућностима путовања унутар земље и ка иностранству	Промовисати вредности и могућности мобилности младих	Континуирано 2024 - 2029	Подигнута информисаност младих о програмима мобилности	Број промоција Број учесника/ца	КЗМ, УГ
	Промовисати европске, регионалне и националне програме мобилности младих и створити услове за учешће у истим	Континуирано 2024 - 2029	Подигнута информисаност младих о програмима мобилности	Број промоција Број учесника/ца	КЗМ, УГ
	Подстицати, промовисати и организовати омладинске размене, кампове, екскурзије, студијске посете за младе у земљи и иностранству	Континуирано 2024 - 2029	Повећана видљивост младих у Лапову	Број акција Број учесника	УП; КЗМ

Стратегија за младе општине Лапово 2024-2029

23.10. Међусекторска сарадња

ОПШТИ ЦИЉ: Успоставити бољу међусекторску сарадњу и механизме подршке младима на локалном нивоу

Специфични циљеви	Активности	Рокови	Очекиван резултат	Индикатор	Реализатор
Креирати механизме за праћење и вредновање елемената омладинске политике	Праћење и вредновање ЛАП-а	Континуирано 2024-2029	Ефикасно и ефективно спровођење стратешког документа за младе	Састанци радне групе, минимум 20 пројеката подржано, Извештај о спровођењу ЛАП-а	КЗМ, Радна група за израду ЛАП-а
	Организација заједничких састанака представника институција који се директно или индиректно баве младима	Континуирано 2024-2029	Успостављена комуникација и сарадња са свим актерима омладинске политике на локалном нивоу	Два састанка годишње	КЗМ, УГ, СОП
Креирати окружење за заједничко деловање различитих институција и организација	Обуке за представнике институција који се директно или индиректно баве младима	Континуирано 2024-2029	Успостављена комуникација и сарадња са свим актерима омладинске политике на локалном нивоу	2 обуке годишње	КЗМ, УГ, СОП
	Писање реализације заједничких пројеката између	Континуирано 2024-2029	Успостављена комуникација и сарадња са свим актерима омладинске политике на локалном нивоу	2 пројекта годишње	КЗМ, ЈС и друге институције

Стратегија за младе општине Лапово 2024-2029

више институција – Нова година, Васкршњи сабор, Дан општине...					
Потписивање Меморандума о сарадњи између КЗМ и других институција	Континуирано 2024-2029	Успостављена институционална сарадња за подршку младима	Потписано минимум 5 меморандума о сарадњи	КЗМ, ЛС и друге институције	
Приступ Националној асоцијацији канцеларија за младе	2025	Учешће у највишем представничком телу КЗМ на нивоу Србије	Одлука о учешћу	КЗМ, ЛС	